

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

12. De quarto præcepto. Quid sit Eucharistia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

eleſtæ: & quod adhuc peſſimum, in mortis articulo ad eam magna hac anguſtia premuntur, ut aliquando deſperent.

Ultima eſt, qui in gratia eſt, conſerua ut multum in ea per confeſſiones frequentes: homo enim eſt magis illuminatus, ut ſe cognoſcat, & ea, quæ nocent animæ, intelligat. Multa alia bona frequens confeſſio homini affert, ſed iſta enarraſſe ſufficiat. Hęc & alia experietur, qui conſilium hoc opere compleuerit.

De quarto præcepto, quid ſit Euchariftia.

CAPVT XII.

Quartum præceptum Eccleſiæ, eſt præceptum communionis, puta ſumptionis Euchariftiæ. Eſt ergo breuius et conſiderandum, quid ſit Euchariftia. Videtur autem ſic poſſe deſcribi, *ſpecies ſenſibiles panis, & vini, & corpus, & ſanguinem Chriſti ſignificantes, & realiter continentes.* In qua deſcriptione ſunt tres partes.

Prima eſt, *ſpecies ſenſibiles panis & vini.* Vocamus ſpecies, accidentia ipſa, quæ erant panis, & vini, nempe quantitatem, odorem, ſaporem, colorem, quæ omnia ſenſu percipiuntur.

Secunda pars eſt, *corpus, & ſanguinem Chriſti ſignificantes*: iſta enim accidentia ſunt ſigna quædam; corporis quidem Chriſti, ipſæ ſpecies panis; ſanguinis autem, ipſæ ſpecies vini ſigna ſunt.

Tertia pars eſt, *realiter continentes.* Non enim illæ ſpecies habent ſignificare tantum corpus & ſanguinem, ſed verè continent ipſa: ſub ſpeciebus enim panis realiter Chriſti corpus eſt; ſub ſpeciebus vini, realiter ſanguis Chriſti eſt. Totum ergo hoc, nimirum ſpecies prædictæ, corpus & ſanguinem Chriſti continentes, & ſignificantes, dicitur ſacramentum Euchariftiæ. *ivx xp qis* autem, idem eſt Græcè, quod Latinè gratiarum actio. Hoc autem ſacramentum dicitur Euchariftia, quia eſt unum grande & inſigne beneficium, propter quod Chriſto Domino perpetuas gratias agere debemus. Eſt autem notandum, quod in hoc ſacramento, Catholicus debet ſecundum fidem has quatuor veritates recipere, quæ habentur ex Concilio Tridentino ſeſſ. 13.

Prima eſt, ſub illis ſpeciebus, non eſſe poſt conſecrationem,

nem panis aut vini substantiam, sed omnino conuersa est in Christi corpus & sanguinem, manentibus dumtaxat speciebus.

Secunda est, sub eisdem speciebus verè & realiter esse corpus & sanguinem Christi.

Tertia est, sub vtraq; specie, & sub altera tantum esse totum Christum: verbi gratia, sub speciebus panis esse totum Christum, nempe corpus & animam vnitam diuinitati. Similiter totum Christum esse sub speciebus vini. Dices, si totus Christus est sub speciebus panis, & totus sub speciebus vini, quare dicitur communiter, quod species panis continet corpus, species vini continet sanguinem? Respondeo quodam exemplo. Cum tu vocas famulum tuum, aut amicum, hic autem venit coram te, clarum est, amicum esse coram te, & non solum ipsum, sed ipsius vestimenta; nam vestitus venit: si ergo petam à te, tu vocasti amicum, quomodo & hic sunt vestes: respondebis, ex vi verbi mei, quo vocaui, solus amicus adest, & qui ipse vestitus erat, ratione coniunctionis vestimentorum, nam sunt hic vestes. Eodem ergo modo intelligas, sub speciebus panis est tantum corpus Christi, ex virtute verborum consecrationis, quæ erat, *hoc est corpus meum*; at quia corpus est cum anima & diuinitate, fit, vt ratione concomitantæ totus sit Christus. Similiter sub speciebus vini ex vi verborum sanguis est: dicitur enim, *hic est calix sanguinis*; tamen quia sanguis est cum corpore, & corpus cum anima, & hæc diuinitati vnita sunt, sunt & ista omnia sub illis speciebus. Quando ergo audis, sub speciebus panis esse corpus, sub vini, esse sanguinem, intellige, ex vi significationis, tamen ratione concomitantæ, totus Christus est sub altera specie.

Quarta est, illa accidentia panis & vini per se sunt, nec subsistunt in corpore Christi, sicut sustentantur in pane. In his quatuor veritatibus, præcipuè innititur ratio huius sacramenti.

Quare instituta est Eucharistia.

CAPVT XIII.

Sacramentum hoc à Christo Domino in vltima cœna institutum est, in hos quatuor præcipuos vsus.
Primus, vt esset memoriale quoddam mortis & passio-

nis